

דַּרְשֵׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת וישלח, תשפ"ד

מה הוויכוח שהיה? ואמר הרב זונפלד: הוויכוח לא היה עם המלאך על סוכות ועל פסח ועל שבועות. על זה אין ויכוח.

המלאך אמר: "אני רוצה לקחת את חג חנוכה. כל המהות של חנוכה זה רוח. אין שם שום דבר, סעודות; כל הסעודה שאתה אוכל זה רשות. החג הזה רק להתרומם, רק נשמה – את זה אני לא רוצה".

ואני גם לא רוצה את פורים. למה לא? אתה לוקח את הגוף, לוקח את האכילה, עושה מזה קדושה? זה אני לא יכול". זה שני הדברים שהשטן אמר "אני לא רוצה".

אבל כתוב עוד דבר: "בהאבקו עמו". דורשים חז"ל "בהאבקו" מלשון אבק, שעלו אבק עד כיסא הכבוד.

גם אלו שמגזימים לא עד כדי כך הגזימו. גם כשזרקו את הפצצה של האטום על הירושמה, האבק לא הגיע לכיסא הכבוד!

שני אנשים רבו ביניהם, האבק הגיע עד כיסא הכבוד? אל תגזים! אם נגזים אולי הגיע לגובה של 10 מטר?

באחד הספרים כתוב: לא היה ויכוח על המצוות הגדולות. על מה השטן נאבק איתו? על המצוות שהם בגדר אבק. על המצוות שאתה בלאו הכי עושה אותם. המצוות שבלאו הכי אצלך זה נחשב כמו כלום. המצוות הללו מגיעות עד כיסא הכבוד!

אם לך נראה כביכול איזה מצווה שזה אבק – אצל השטן, זה מגיע עד כיסא הכבוד.

סיפור על כוחה של מצווה קטנה

סיפר איזה יהודי אחד: בזמן הגזירה של הקנטוניסטים שהיו חוטפים את הילדים לצאר ניקולאי. ביום שישי אחד, כל הילדים נשארו בבית. ופתאום בלי ידיעה מוקדמת הגיעו – איזה פחד זה! ולקחו 300 ילדים. איזה צער זה, איזה גזירה נוראה נוראה!

רק לחשוב על זה שבן אדם פתאום באים, נכנסים ולוקחים את הילדים שלו – מפחיד! זה גזירה נוראה.

כל ההורים עמדו בפתח של הכפר, ביקשו: "מכיוון שהיום זה יום שישי, תרחמו על הילדים, תנו להם שבת. תשאירו אותם בתוך הבית כנסת רק לשבת".

לזה הסכימו. שמו שומרים. את הילדים השאירו בבית כנסת, וההורים הביאו להם את האוכל, אבל לא הייתה אפשרות לצאת מהמקום, אין שום אפשרות.

הרב של העיר לקח כרכרה בשבת, ונסע לרב יצחק אלחנן ספקטור מקובנה. נסעו אליו בשבת, סיפרו לו את הסיפור, אמרו לו: "זה פיקוח נפש! באנו לרב לבקש עצה, מה צריכים לעשות?"

אמר להם הרב: "עכשיו תסעו מפה לגברת חנה – עשירה גדולה מאוד הייתה, מיליארדרית גדולה – תגידו לה שאני מבקש ממנה שהיא תיסע לאותו שר ותבקש ממנו לבטל את הגזירה הזאת, לשחרר את הילדים. ותגידו לה שאם היא מסכימה לעשות את זה, אז אני אברך אותה – דבר ראשון לאריכות ימים מתוך צלילות הדעת, וגם היא תזכה לעושר אגדי כל החיים שלה".

הם נסעו בשבת, הגיעו לאותה חנה, אמרו לה: "אנחנו באנו בשליחות של הרב יצחק אלחנן ספקטור להגיד לך שתסעי בשבת לנסות להציל את הילדים האלו".

היא לקחה כרכרה של זהב – ונסעה. הגיעה לאותו שר, התחילה לדבר איתו לשחרר את הילדים.

אמר לה אותו שר: "אני מצטער, לא קשור אליי בכלל, לא אני מחליט. זה כבר הגיע לצאר ניקולאי. לא שייך בכלל לבטל את הגזירה הזאת.

אבל אני בכל אופן אשחרר את הילדים, אבל בגלל משהו אחר: כשאת היית בת 10, לא הכרת אותי, אני לא הכרתי אותך. גרנו באותו כפר. אבא שלך ואבא שלי היו שותפים באיזה עסק. יום אחד אני באתי לאבא שלי ואמרתי לו: 'אבא, אני רוצה שתשלח אותי לעיר הגדולה, אני רוצה ללמוד מקצוע'.

אבא אמר לי: 'תשמע, מה מקצוע? אני כפרי, אבא שלי, סבא רבא – כולם כפריים. גם אתה תהיה כפרי. אין מה ללמוד, אנחנו כפריים אנחנו'.

ואמרתי לו: 'אבא, אני רוצה להתקדם'.

ואז את אמרת לאבא שלך שידבר עם אבא שלי, שישכנע אותו שישחרר אותי, שאני אסע לעיר ללמוד מקצוע. ובאמת אבא שלך דיבר עם אבא שלי והציע לו: 'תשמע, אם זה כסף, אני מוכן לשלם את הלימודים'.

אבא שלי אמר לו: 'לא, זה לא כסף, אני לא רוצה את זה, אנחנו כפריים'.

ואבא שלך בסוף שכנע את אבא שלי בזכותך. והנה את רואה היום – זה שאני שר בתוך הממשלה, זה בזכותך. אז בשבילך, אני מוכן לשחרר את כל ה-300 ילדים".

עכשיו אני שואל אותכם: ילדה בת 10 שהיא דיברה עם אבא שלה שיתן לאיזה גוי אחד שילך ללמוד מקצוע – תגיד לי, דמיית לעצמך שזה יציל 300 ילדים?

יש מצוות שהם אבק. אבק. כלום. אין בהם שום חשיבות. אתה עושה מעשים שהם כלום, אבל המעשים האלו מגיעים עד כיסא הכבוד!

על זה בדיוק הוויכוח. ועל זה כל אחד מאיתנו חייב בתוכה עכשיו לראות איך אני יכול טיפה להתרומם, איך אני יכול לקחת את המעשים שלי, לרומם את המעשים שלי. זה המהות של חנוכה.

סיפור על כיבוד חמי – הרב אויערבאך

אנחנו כל שנה מספרים את הסיפור הזה, בלי נדר גם שנה הבאה, וגם מי יודע עוד כמה עשרות שנים בעזרת השם. זה סיפור שאתם מכירים אותו בעל פה, אבל נקווה שגם הלימוד יהיה בעל פה.

היה איזה יהודי אחד שהגיע לרב אויערבאך זצ"ל ושאל אותו: 'הרב, אני גר בקומה שנייה, יש לי מדרגות שמגיעים לחצר ומשם יש פתח לבחוף. איפה אני אדליק נרות חנוכה? בפתח של הדירה למעלה או בפתח של החצר?'

על התעוררות והתחזקות בעת הזו

הפעם הגזירות הגיעו גם אלינו. עכשיו בורא עולם ירד קטף שושנים. איזה שושנים, איזה אנשים צדיקים, איזה אנשים גדולים, ממש לא להאמין, לא להאמין*.

עכשיו בורא עולם יותר מנענע אותנו, רוצה שנתחזק יותר, שנתעורר, שנשנה את הדרכים שלנו.

על מהות התשובה האמיתית

אמרנו כמה פעמים בשם החפץ חיים: איך ידע אדם אם הוא עשה תשובה או לא עשה תשובה? אדם צריך להרגיש אצל עצמו שהוא נהפך מישהו אחר. אם הוא לא מרגיש שהוא מישהו אחר, הוא עדיין שוכב בבוץ כמקודם, זה הלשון.

צריך כל אחד צריך להרגיש בעצמו. לא, זה לא "אבינו מלכנו", זה לא סליחות. פשוט אתה צריך להרגיש את עצמך – אני מרגיש שהשתנית, אני מרגיש שאני מישהו אחר.

אם לא מרגישים מישהו אחר, גם אם תעקם את הפרצוף מלא פעמים, וגם אם תבכה ותוריד דמעות – זה חשוב, אבל תשובה – זה לא. תשובה צריכים להרגיש בעצמו "אני מישהו אחר".

כל חיזוק שבן אדם מתחזק – לא חיזוק שבשגרה, החיזוק שבשגרה זה לא חיזוק, אבל כשאתה יוצא מהשגרה, אתה כבר מרגיש בעצמך "אני מישהו אחר".

לכן בורא עולם ממש העיר אותנו. ולכן צריך כל אחד שיראה בעצמו במה יכול להתחזק, במה יכול לעשות שינוי, וחייב לעשות שינוי.

סיפור על כוח התפילה ושמירת הלשון

השבוע זה הפטירה של הרב שטיינמן.

איזה יהודי אחד הגיע לרב שטיינמן: "כבוד הרב, הבת שלי עומדת בגיל 30 ואין שידוכים. אין, אין, לא הולך לי". אמר לו הרב שטיינמן: "אז תתפלל".

"הרב צוחק עליי? מה זה תתפלל? אני מתפלל, אשתי מתפללת, הבת מתפללת. מי לא מתפלל? מתפללים, בוכים, ולא עוזר. אנחנו רוצים עצה אחרת".

אמר לו הרב: "אם אתה רואה שאתה מתפלל ולא נענה, סימן שהפה שלך לא נקי. ותפילות שעוברות דרך פה לא נקי, לא מתקבלות".

"למה הרב חושב עליי ככה? אני יהודי בסדר. אני לא רשע, אני גם לא חפץ חיים, אבל אני יהודי טוב. אז למה הרב חושב שהפה שלי לא נקי?"

חשב הרב שטיינמן, ואמר לו: "אתה יודע מה? אז תבטיח לי ששלושה ימים תהיה 'החפץ חיים'. אמר לו אותו בן אדם: "אני יכול להבטיח לרב ששלושה ימים אני אהיה חפץ חיים". אמר לו: "בעזרת השם אז יהיו ישועות".

סיפר אותו בן אדם: "קיבלתי על עצמי – אם יהיה ספק ספיקא של אולי לשון הרע – אני בורח מהמקום, לא רוצה לשמוע, וגם לא לדבר. ומה אני אגיד לכם, נהייתי בשלש ימים אלו לא החפץ חיים, יותר מהחפץ חיים.

ביום השלישי הייתה חתונה, ונסענו לחתונה. בחתונה הגיע שדכן, אומר: 'אני הצעתי לכם לפני ארבע שנים איזה בחור, והוא נפגש עם הבת שלכם ארבע פגישות ובסוף לא הלך. הבחור הזה עכשיו נמצא בחתונה. אני דיברתי איתו, שאלתי אותו מה מצבו, והבחור אמר שהוא עוד רוקק. אמרתי לבחור: 'תשמע, יש פה איזה בת אחת שלפני ארבע שנים נפגשתי ביניכם. מה אתה אומר?' אמר הבחור: 'לא אכפת לי לשמוע עוד פעם, כי מאותו זמן הציעו לי רק בנות פחות טובה מאשר הבת ההיא. היא יותר איכותית'.

כל זה השדכן אומר לאבא: 'אז אתה אומר? הבחור אמר שהוא יכול לעשות פגישה'. ובאמת הבחור והבחורה נפגשו. יצאו מהאולם עשו סיבוב בחוף. ב-12:30 בלילה התקשרו לאבא, אמרו לו: 'אבא, מחר ורט'.

אז הוא אמר: 'הנה, שלושה ימים תהיה חפץ חיים'. זה מה שאמר הרב שטיינמן: 'כששלושה ימים תהיה חפץ חיים, ואז הפה שלך יהיה נקי, ותפילה שעוברת דרך פה נקי, מיד מתקבלת'.

החיזוק הנדרש מאיתנו

אז בשבילנו, רוצים מאיתנו שנתחזק. לפעמים היצר הנכס לבן אדם ואומר לו: "איך תשתנה? מה.. תהיה עכשיו בבא סאלי?" לא!

זה המפלה של הבן אדם, שהוא מרגיש "אני לא יכול להשתנות, זה יותר מדי גדול עליי".

לא מבקשים ממך הרבה זמן, גם לא מבקשים ממך דברים גדולים. מבקשים רק דברים שבלאו הכי אתה עושה אותם – תשפר אותם! מה שאתה כבר עושה – אתה כבר מתפלל, אתה כבר ליד הסידור – שהתפילה תהיה יותר טובה. שים עין בתוך הסידור, זהו.

תראו מה שכותב בפסקי תשובות – מי שלא מסתכל בסידור, איזה דברים חמורים! רק תסתכל בסידור, זהו. אל תאחר, תבוא בזמן. אתה כבר מגיע? תבוא דקה לפני כן. זה עולמות עולמות!

מה שלנו נראה כדבר כביכול "עוד משהו", זה לא עוד משהו. בן אדם זוכה לעולמות. שלושה ימים של שמירת הלשון כבר מזכה את הבן אדם לישועות!

לכן כל אחד מאיתנו יראה להתחזק. בורא עולם קורא לנו.

המאבק על המצוות שהן אבק

אומר הרב זונפלד (מובא בספר התורה מספרת): כתוב "ויגע בכף ירכו" "ויגע" גימטריה חנוכה. בול! באמת בדקתי את זה – "ויגע" גימטריה חנוכה, "כף ירכו" גימטריה פורים, בדיוק!

* דברי הרב מתייחסים לפיגוע הירי ביציאה מירושלים, שהתרחש ביום חמישי (י"ז כסלו תשפ"ד). ועוד מתייחס לזה הרב בהמשך.

על אנשים צעירים שנפטרו, חוץ מההורים. על ההורים לא קשור הסיפור. על ההורים – כיבוד אב ואם זה עולה על הכל. כיבוד אב ואם עולה על הכל. לכן אין לך מה לחשוש. גם הרב גרשון אדלשטיין סיפר שאמא שלו נפטרה צעירה, והוא וכל המשפחה קראו על שם אמא שלו חנה, וכולם מוצלחות. כיבוד אב ואם לא קשור לסיפור. ואז אמר לה הרב אירעבך: אני חושב שתקראי לו ששון דווקא. זה שם טוב, למה? תראי, בפרשה שלנו, רחל ילדה את בנימין. מה הצוואה שהייתה לרחל? 'יעקב, תקרא לבן הזה בן אונן' – בן צעיר. 'אני לא מבינה למה'. למה יעקב החליט? 'לא, לא, אני קורא לו בנימין. הן! בן של ימין. בן של כוח. למה? כי לא נותנים לילדים שמות שהם בחיים שלהם ירגישו לא טוב עם זה. הוא יהיה לו 'איוב', הוא כל החיים שלו יגדל, מה יגיד? 'אה, בגלל שאבא שלי נפטר...' כל החיים שלו הוא לא יצליח בחיים רק בגלל ההרגשה הזאת. צריכים לתת לו את ההרגשה הכי טובה שיכולה להיות. ולכן יעקב קרא לו בנימין – בן של ימין. עכשיו תראי איפה נבנה בית המקדש – באיזה חלק? בחלק של בנימין! איפה נבנה? כל מה שאת רואה מעם ישראל היום, איזה שבת זה? שבת יהודה ושבת בנימין. כל מה שיש לנו היום זה רק שתי שבטים – יהודה ובנימין. תראי מה אפשר לעשות כשאתה נותן לאדם הרגשה טובה! כשאתה נותן לאדם הרגשה טובה – איזה דבר גדול זה! יקר! אי אפשר לתאר, אי אפשר לתאר מה בן אדם שנותן לשני הרגשה טובה.

סיפור על יעקב אבינו ולא

ולכן אני מסיים. ולכן כותב ראש ישיבת ליקווד: יעקב עבד שבע שנים על רחל. בסוף רימו אותה, הביאו לו את לאה. אז לבן אומר לו: 'טוב, עכשיו אם תעבוד, תקבל גם את השנייה'.

אז תהיה חכם! תגיד: 'תשמע, אני עבדתי על רחל, אתה נתת לי את לאה, אז אני מוכן לעבוד על השנייה רק שנה אחת!'

עכשיו תחשבו שהעבודה של יעקב אבינו זה לא העבודה של היום. יעקב – היום בעבודה של היום בן אדם מגיע לעבודה שמונה שעות בלבד. בתוך השמונה שעות האלו חצי מדבר בטלפון, חצי אוכל, ומה שנשאר קצת עובד. זו העבודה של היום.

מה זה העבודה של יעקב? יעקב אבינו 24 שעות עובד! ביום, בלילה, בחורף, בקיץ – עובד הכל!

למה יעקב אבינו אמר לו 'אני אעבוד עוד שבע שנים'? למה עוד שבע שנים? אומר ראש ישיבת ליקווד: איזה נורא! אם יעקב היה אומר ללבן 'אני אעבוד עוד שנה אחת', מה לאה הייתה אומרת? 'אה, על רחל הוא מוכן לעבוד שבע שנים, עליי רק שנה אחת הוא מוכן לעבוד?' איזה הרגשה רעה תהיה ללאה! איזה הרגשה רעה! חס ושלום שלא תהיה הרגשה רעה ללאה! 'גם עלייך אני עובד שבע שנים'.

שבע שנים זה הרבה זמן, זה הרבה זמן! שבע שנים יום יום עבודה קשה מאוד. כל זה כדי לתת הרגשה טובה לבן אדם. זה כל המהות!

אז קח את כל חנוכה, כל חנוכה תדע – יש מדרגות יותר גבוהות ממנו. יש נר שבת – שלום בית. רק שתהיה בבית הרגשה טובה, לא יהיה שום דבר, לא יהיו מריבות, לא יהיה כלום – יהיה בבית הרגשה טובה. על ההרגשה הטובה הזאת עדיף מאשר נר חנוכה! גבוה מעל גבוה!

סיפורי הצלה מהאירועים האחרונים

אני אסיים בשני סיפורים שקרו ביום חמישי. סיפורו שחמש דקות לפני הפיגוע, היו שמה 200 בנות בתחנה – איזה פחד פחדים! הגיעו אוטובוסים, לקחו אותם.

יהודי אחד סיפר: הוא היה צריך לשים את הבת שלו בתחנה ולנסוע. אבל הוא אמר: 'אני עכשיו נוסע לעזה'. הוא זה אותו חייל שחיסל את המחבלים.

אומר: 'אני הייתי צריך לשים את הבת שלי בתחנה ולנסוע, אבל אמרתי: 'לפני שאני נוסע, אני קודם אלך להגיד לאבא ולאמא שלום ואז אני אצא'.

ואז הוא עבר, הלך. אומר: 'קפצתי, אמרתי להם שלום וחזרתי ולקחתי את הבת שלי. הגעתי בדיוק בזמן האירוע, בזמן הזה בדיוק הגעתי. וברוך השם, דבר ראשון – הבת שלי ניצלה. דבר שני, כל האנשים מסביב ניצלו כי אני הייתי שמה'. הוא חיסל את שני המחבלים האלו, וכל האנשים שמסביב ניצלו'.

אז אומר: 'תראה מה זה, מה שהתורה אמרה 'כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך'. אמת לאמיתה – לא רק עליך, לא רק עליך! עליך, על הילדים, על הסובבים. מצווה אחת כמה משפיעה אור!'

לכן כשאנחנו אומרים 'תתחזק במשהו' – בן אדם לא יודע מה זה להרים טלפון להורים שלו כל ערב שבת, תרים טלפון, תגיד 'שבת שלום'. אתה שומע מההורים שמתלוננים: 'הבן שלי לא רואה אותי'. איזה צער זה! איזה צער זה! איך יכול להיות? הוא לומד גמרא עם כל החקירות וכל העניינים, ודברים פשוטים הוא לא עושה? חמור, חמור מאוד, כיבוד אב ואם – יקר מאוד מאוד!

סיפור שני סיפור הרב משה אבידן – זה שהיה שמה, שהוא נפצע. היה שמה, הוא סיפר: 'ישבתי בתחנה, קראתי מוסר – מספר 'צידה לדרך' היה כתוב שם: 'אם נפגעת ברגל, תודה להשם שלא נפגעת בעין'.

שנייה לא עברה – וירו עלינו ופגעו בו ברגל'.

והוא סיפר את זה. הוא אמר: 'בורא עולם רצה ללמד אותנו – נפגעת? יהיו דברים יותר חמורים'.

חנוכה סמל של הודאה. כל 'ועל הניסים' שאומרים מחנוכה – 'להודות'. חסר לך על מה להודות? אז תדע שאם חס ושלום נפגעת ברגל, אז תודה להשם שבעין לא נפגעת.

כל זה המהות שלנו – שנדע להתחזק בתוך הימים האלו. כל אחד יראה במה אני יכול יותר להשתנות, שהמעשים שאני עושה אותם – לשפר אותם יותר טוב, לשפר אותם! שיהיה בבית הרגשה טובה. בבית הרגשה טובה עולה על חנוכה!

והשם יעזורנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.

אמר לו הרב אויערבאך: 'בפתח של החצר'. אותו יהודי הלך לאיזה תלמיד חכם, וסיפר לו שהוא היה אצל הרב אויערבאך והוא אמר לו להדליק למטה.

אמר לו התלמיד חכם: 'תשמע, לא יכול להיות! הגרשז"א בעצמו גר בקומה שנייה, ויש לו מדרגות לחצר, והוא מדליק למעלה! בלבול אתה, הוא לא הבין אותך'.

היהודי הזה צייר את הבית, המדרגות, החצר, ובא לרב אויערבאך פעם שנייה. שאל אותו: 'הרב, הנה הבית, הנה הפתח של הבית בקומה השנייה, הנה המדרגות. איפה אני אדליק – למעלה או להדליק למטה בפתח של החצר?'. אמר לו הגרשז"א: 'למטה בפתח של החצר'.

היהודי הזה נסע שוב לאותו תלמיד חכם, ואמר לו: 'עכשיו אתה רואה? יש פה תמונה, ואתה לא יכול להגיד 'התבלבל, לא הבין אותך'. הנה יש פה תמונה, הוא אמר להדליק למטה'. אמר הת"ח: 'לא יכול להיות, אבל הגרשז"א מדליק למעלה!'

נר ראשון של חנוכה אותו תלמיד חכם נסע לרב אויערבאך זצ"ל, הגיע לרב אויערבאך: 'כבוד הרב, היה אצלך תלמיד חכם השבוע פעמיים, שאל אותך איפה להדליק נרות חנוכה, ואתה הורית לו להדליק למטה. למה הרב מדליק למעלה?'

אמר לו: 'נכון, אתה צודק. הוא שאל אותי מה ההלכה – ההלכה להדליק למטה. אני יש לי בעיה אישית. אני חייב להדליק למעלה'.

'כבוד הרב, אני יכול לדעת מה הבעיה האישית שיש לרב?'. 'אני אני לך. חמי גר איתי בבית'. זה כבר לבד גדלות.

עכשיו זה לא שרק חמי גר איתו בבית... סיפר הרב שמואל אויערבאך: 'כשהייתי בתור בחור בישיבה, שכבר הרב שלמה זלמן אויערבאך היה רב, אבל בבית היה ביטול. בבית, מי שישב בראש השולחן זה סבא, חמיו. ומה שסבא אמר, ככה היה. הרב שלמה זלמן לא דיבר'.

סיפר הרב שמואל: 'אני חשבתי שככה מתנהגים בעולם. רק אחרי שהתחנתתי התחלתי להבין מה זה חס וחמנות. התחלתי להבין – שיש ניסיונות! ובבית 20 שנה חיו איתו ביחד! ואבא התבטל לחמיו'.

עכשיו חמיו מדליק למעלה. אז אמר רשז"א: 'תשמע, חמי הוא לא מבין הרבה בהלכה, הוא הדליק נרות חנוכה למעלה. מה אני עכשיו אני לך? אני אדליק למטה? אם אני אדליק למטה זה כמו שאני אומר לו שהוא לא יודע הלכות. ולכן אני מדליק איתו למעלה'.

'כבוד הרב, מה חמיו? איזה חמיו? הרי חמיו כבר נפטר לפני 30 שנה!'

אמר הרב זצ"ל: 'אתה צודק, אבל אשתי זה הבת שלו. ואם עכשיו אני אדליק למטה, אז לא נעים. אני כאילו אומר לאשתי: 'אבא שלך כל החיים הדליק בטעות'. ולכן אני מדליק למעלה'.

'כבוד הרב, איזה אשתך? הרי היא כבר נפטרה לפני 10 שנים?'

'איי איי איי' אמר לו רשז"א: 'ואין כבוד? אין כבוד? אני חייב לכבד את חמי ואת אשתי. אני מדליק למעלה. אתה שואל מה ההלכה? ההלכה זה להדליק למטה'.

איזה נורא הסיפור הזה! איזה נורא!

אני אומר לכם, חס ושלום אם זה היה קורה אצלנו, היינו מדליקים שש חנוכיות למטה! רק כדי להגיד לחמיו שהוא לא יודע את ההלכות, רק כדי להגיד לו... איזה נורא זה לכבד! איזה מידות!

מעלת נרות חנוכה ושלוש בית

בעזרת השם עוד יספרו לכם על נרות חנוכה – מי שרוצה לראות, יש ספר שנקרא 'שיחות בעבודת השם', תראה מה זה נרות חנוכה. תפתח ספר 'קב הישר' פרק צ"ו, תראה מה זה נרות חנוכה. איזה שפע של רחמים! מה יורד לבן אדם? שלוש עשרה מילים כנגד שלוש עשרה מידות של רחמים.

וכתוב בספרים שהנשמות, הגלגולים, נשמות של אבא, של סבא, של כל עשרה דורות, כל אלו יורדים בזמן הדלקת נרות חנוכה. זה עולמות!

וזאת חנוכה מכוון כנגד יום כיפורים. למה? כי יש לנו כמה חגים שאין בהם הלל, בפסח יש רק אחד – חסר לנו עוד שש. בראש השנה אין הלל, וביום כיפורים אין הלל. אז ממילא באו רבנן תיקנו שמונה פעמים הלל על השמונה שחסרים לנו. וזאת חנוכה כנגד יום הכיפורים.

מי שרוצה לקרוא, יש הרבה מה לקרוא. ואת כל זה תכניס ביחד – את כל מה שאתה מכיר בנרות חנוכה, וחז"ל אומרים: נר חנוכה ונר שבת – נר שבת עדיף. למה? משום שלום בית. איזה שלום בית? מה שלום בית?

רש"י כותב: מה שלום בית? שבני הבית מצטערים לישיב בחושך. מה? אין מריבות, אין שום דבר! רק לא נעים לשבת בחושך. זה כל הסיפור.

אני לא מבין – יש לך אפשרות להדליק נרות חנוכה? עזוב! תיקח את כל המדרגות שאתה יכול לעלות בחנוכה וגם אם זאת חנוכה בשבת – אל תדליק, תדליק נר שבת משום שלום בית. ומה שלום בית? שיהיה נעים, שיהיה נעים!

סיפור על בחירת שם לילד

איזה אחת הגיעה לרב אויערבאך זצ"ל ואמרה לו: 'כבוד הרב, אני לפני שבוע ילדתי בן וצריך להיות ברית. אבל יש לי בעיה – קמתי עכשיו משבעה על בעלי, ביום של הלידה, בעלי קיבל דום לב ומת. ועכשיו אני גם קמה משבעה וגם אני צריכה לעשות ברית, ואני לא יודעת מה לעשות'.

אמר לה הרב אויערבאך: 'אל תדאגי, מהיום אני אבא של הילד הזה. אני אקח אותו לאבות ובנים, אני אטפל בו. מה שתצטרכי, תבואי אליי. אל תפני לאף אחד, אני אדאג הכול טוב שיכול להיות. אני אבא שלי'.

'כבוד הרב, אבל יש לי רק שאלה אחת. אמרו לי שאני אקרא את הילד על שם בעלי. אני לא רוצה לקרוא על שם בעלי. דבר ראשון, לבעלי קוראים לו ששון. לא רוצה ששון, זה שם של שמחה. מה שמחה? אני רוצה לקרוא לו איוב, למה? כי ביום הלידה שלו בעלי מת. מה נקרא לו? זה ששון? זה שמחה? זה איוב!'

אמר לה הרב אויערבאך: 'דבר ראשון, שתדעי – כל מה שכתוב בספרים שלא קוראים